

Номер документа	№ 3648 від 26.02.2024
-----------------	------------------------------

Рівень документа	Документи вищого рівня
------------------	-------------------------------

Затверджено	Протокол Наглядової ради № 1 від 26.01.2024
-------------	--

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНІЙ АУДИТ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»

Ввести в дію цю редакцію Положення з моменту його реєстрації

Л. Колену, Директору Департаменту внутрішнього аудиту, довести цей документ до відома задіяних підрозділів.

Ця редакція замінює Положення про внутрішній аудит АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» № 3265 від 08.07.2021 та Положення про Департамент внутрішнього аудиту №2606 від 30.03.2018. Обидва документи вважати такими, що втратили чинність.

Погоджено:

Директор Департаменту _____ Лоран Колен
внутрішнього аудиту

Провідний фахівець Управління _____ Юлія Голуб
договірної та судово-претензійної
роботи Юридичного департаменту

Контактна особа:
Єлізавета Фініок
Тел.: 604

Зміст

<u>I.</u>	ВСТУП	3
<u>II.</u>	ФУНКЦІЇ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ДВА	4
<u>III.</u>	ОРГАНІЗАЦІЯ ДВА	5
<u>IV.</u>	ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ	6
<u>V.</u>	ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ	6
<u>VI.</u>	ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ТА ЙОГО ПІДТРИМКА	7
<u>VII.</u>	ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ	7
<u>VIII.</u>	ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ ДЕПАРТАМЕНТАМИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ФУНКЦІЇ КОНТРОЛЮ, ТА ЗОВНІШНІМИ АУДИТОРАМИ	8
<u>IX.</u>	ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОФЕСІЙНИМ СТАНДАРТАМ	8
<u>X.</u>	ІСТОРІЯ ДОКУМЕНТУ	8

I. ВСТУП

Це Положення про внутрішній аудит встановлює основи та принципи Департаменту внутрішнього аудиту (далі ДВА) АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» (далі Банку) з огляду на функції, що забезпечуються ним у Банку. Процедура та підходи внутрішнього аудиту викладені у окремому документі Процедура процесу внутрішнього аудиту в АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»¹.

Положення про внутрішній аудит та Процедура процесу внутрішнього аудиту є внутрішніми нормативними документами, які регулюють функціонування Департаменту та затверджуються Наглядовою радою Банку.

Це Положення укладено згідно з:

- нормативно-правовими актами Національного банку України (далі НБУ), зокрема Постановою №311 - Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України від 10.05.2016 зі змінами і доповненнями (зокрема, статті 7 та 8);
- Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 07.12.2000;
- Стандарти внутрішнього аудиту, визначені Інститутом внутрішніх аудиторів (IBA) у Міжнародних стандартах професійної практики внутрішнього аудиту (Міжнародні Стандарти);
- Положення про Комітет з питань аудиту №3584 від 15.09.2023;
- Організаційна структура аудиту Групи Креді Агріколь;
- Інші закони України, нормативно-правові акти НБУ та нормативні документи Банку.

Положення про внутрішній аудит щорічно переглядається відповідно до вимог професійних стандартів внутрішнього аудиту, та після представлення Комітету з питань аудиту подається на затвердження Наглядовій раді АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК».

¹ Цей документ описує функціонування Департаменту й зокрема деталізує підходи до планування аудиту, проведення перевірки, випуску звітів та рекомендацій, моніторингу виконання рекомендацій, внутрішнього/зовнішнього звітування й оцінки якості роботи департаменту.

II. ФУНКЦІЇ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ДВА

ДВА є підрозділом відповідальним за Систему періодичного контролю² в Банку та виконує дистанційні та/або виїзні аудиторські перевірки.

ДВА виконує функції з надання впевненості так, як це визначено у Міжнародних Стандартах. Виконання таких функцій дає змогу оцінити:

- адекватність та ефективність заходів контролю, а також заходів спрямованих на забезпечення достовірності та точності фінансової, управлінської та операційної інформації підрозділів чи напрямків, що перевіряються;
- управління та рівень понесених ризиків, а саме їх належне виявлення, реєстрація, управління та охоплення, з урахуванням їх масштабу, зокрема, щодо таких ризиків, як кредитний (включаючи концентрацію, розподіл та залишкову вартість ризику), ринковий, процентний, розрахунковий, ризик ліквідності, посередництва, відмивання коштів та фінансування тероризму, а також різні компоненти операційного ризику, як-от внутрішнє та зовнішнє шахрайство, ІТ-ризик, збої, юридичний ризик, комплаєнс-ризик, базисний ризик, системний ризик, ризик, пов'язаний з моделлю, та екологічний ризик;
- надійність, ефективність та цілісність інформаційної системи Банку та управління процесами (включаючи актуальність, точність, повноту, доступність, конфіденційність та повноту даних);
- відповідність операцій до чинного законодавства України та нормативно-правових актів НБУ, внутрішнім правилами та процедурам;
- відповідність процедур до ризик-апетиту, стратегії Банку та рішень Правління;
- адекватність, якість та ефективність контролю, що здійснюється та звітується першою та другою лініями захисту;
- виконання у розумні строки рекомендацій, випущених ДВА, місцевими регуляторними органами або зовнішніми аудиторами під час виконання перевірок у межах декларативної кампанії моніторингу виконання рекомендацій аудиту чи піврічної кампанії моніторингу;
- якість та ефективність функціонування організації у цілому.

Робота ДВА дозволяє надавати Голові Правління, Головному ризик-менеджеру та Головному комплаєнс-менеджеру Банку, Комітету з питань аудиту та Наглядовій раді, а також керівникам та контролюючим органам Банку професійний та незалежний висновок щодо систем управління та внутрішнього контролю Банку.

ДВА може проводити розслідування у випадках підозри чи підтвердженого суттєвого внутрішнього чи зовнішнього шахрайства, а також здійснювати спеціальне розслідування щодо питань, які не входять до карти плану аудиторських перевірок, або в якості операційної підтримки за погодженням Наглядової ради.

ДВА також час від часу може виконувати консультаційні перевірки за власною ініціативою або на вимогу Правління чи Наглядової ради, отримавши погодження останньої. Мета таких консультаційних перевірок — запропонувати шляхи вдосконалення системи управління, ризик-менеджменту та процесів контролю у Банку.

² Як визначено статтею 17 французького Указу від 3 листопада 2014 року, який стосується вимог внутрішнього контролю для банківських установ, платіжних компаній та фірм, що надають інвестиційні послуги, які підлягають нагляду французького органу пруденційного нагляду та резолюції (ACPR) та статтею 16 французького Указу від 6 січня 2021 року про внутрішній контроль за відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та заморожуванням активів.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНІЙ АУДИТ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»

Серед аудиторів ДВА, аудитори мережі безпосередньо відповідальні за перевірки відділень у мережі Банку та оцінку рівня ризику, притаманного здійснюваним процесам, аналіз адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю та оцінку якості портфеля. Аудитори мережі повністю інтегровані у ДВА, дотримуючись тієї ж методології та підходів, і на консолідованій основі роблять внесок в загальні результати Департаменту.

III. ОРГАНІЗАЦІЯ ДВА

Відповідальним за роботу внутрішнього аудиту є Директор ДВА.

За ієрархією Директор ДВА звітує перед Наглядовою радою безпосередньо або через Комітет з питань аудиту.

Директор ДВА адміністративно підпорядковується Голові Правління Банку, який забезпечує ДВА усіма належними засобами для виконання обов'язків.

Директор ДВА також регулярно звітує перед Аудитом Групи Креді Агріколь (IGL) (надалі – Аудит Групи IGL, зокрема, у межах підготовки Річного плану аудиту та доповідаючи про результати аудиту. У більш широкому сенсі, ДВА є повноцінною частиною Бізнес-Лінії Аудиту Групи (AIBL).

Призначення Директора ДВА здійснюється на підставі пропозиції/попереднього погодження відповідного кандидата Аудитом Групи IGL і затверджується Наглядовою радою. Директор ДВА не може бути звільнений без попереднього узгодження з Наглядовою радою.

Рекомендувати або вимагати звільнення Директора ДВА з посади може й Аудит групи IGL за узгодженням із Наглядовою радою. Для розірвання трудового договору або переведення Директора ДВА без його згоди необхідне також погодження НБУ.

Перелік компетенцій, обов'язків та прав Директора ДВА повністю визначений у Посадовій інструкції (ДОДАТОК 1), яка затверджується та підписується Головою Наглядової ради Банку. Для забезпечення організаційної незалежності ДВА, будь-які нормативні документи Департаменту затверджуються Наглядовою радою.

При виконанні своїх функцій та завдань, ДВА дотримується та застосовує стандарти та процедури Групи, до якої належить Банк, за умови, що такі дії відповідають положенням законів, що регулюють діяльність Банку, його статуту та окремим рішенням акціонерів Банку та не суперечать їм. ДВА зокрема дотримуватиметься організації та моделі внутрішнього контролю Групи.

Внутрішні аудитори призначаються на посаду та звільняються з посади на підставі Наказу Голови Правління на вимогу Директора ДВА. Внутрішні аудитори підпорядковуються Директору ДВА та виконують його вказівки.

Умови трудових договорів та умови оплати праці Директора ДВА та працівників ДВА затверджуються Наглядовою радою Банку на підставі пропозиції, поданої Комітетом з винагород Банку, та формуються таким чином, щоб не створювати конфлікту інтересів, не ставити під загрозу незалежність та неупередженість діяльності Департаменту, а також сприяти набору до Департаменту професійного та кваліфікованого персоналу. Винагорода Директора та працівників ДВА не включає жодних комерційних показників ефективності (KPI).

Директор ДВА визначає якомога більш обмежені кадрові, бюджетні та інші ресурси, яких потребує ДВА для проведення своїх перевірок щодо всіх видів діяльності в межах аудиторського циклу, який не повинен перевищувати п'яти років. Правління та Наглядова рада забезпечують виділення таких ресурсів.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНІЙ АУДИТ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»

Директор ДВА щорічно засвідчує Наглядовій раді повну незалежність діяльності та звітує про адекватність виділених ресурсів.

IV. ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ

ДВА визначає різні типи документів та інформації (наприклад, протоколи засідань комітету та показники ризиків, бізнес-діяльності та управління), які необхідні для здійснення своєї роботи. У разі потреби, ДВА повинен мати можливість доступу до такої інформації та регулярно отримувати будь-який документ, який департамент вважає потрібним для своєї роботи. ДВА також повинен мати доступ до усіх працівників, IT-інструментів, будівель та даних або будь-якого іншого активу, який Департамент вважатиме необхідним, відповідно до правил Банку щодо захисту даних і інформації.

ДВА може зустрічатися з будь-яким керівником або іншим працівником, який, на його думку, здатний надати йому документи або інформацію, яка може бути корисною для роботи Департаменту.

V. ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ

ДВА дотримується та використовує такі основні етичні принципи:

- **Чесність:** чесність внутрішнього аудиту – це те, що забезпечує довіру до нього та можливість покладатися на його судження. Тому працівники аудиту не можуть одночасно обіймати неаудиторські або керівні посади. ДВА не несе операційної відповідальності за процеси, які перевіряє.

Якщо інше не обумовлено винятковими обставинами, аудитори можуть залучатися до перевірки процесу або департаменту, в якому були раніше зайняті, через рік. Крім того, працівники ДВА утримуються від працевлаштування на відповідальну посаду у департаменті, який вони перевіряли, протягом одного року з моменту перевірки, за винятком належно об'єднаних обставин.

- Насамкінець аудитори, як і всі працівники, зобов'язані інформувати про порушення.
- **Об'єктивність:** при зборі, оцінці та комунікації інформації про певну бізнес-діяльність або процес, внутрішні аудитори повинні демонструвати найвищий рівень професійної об'єктивності. Аудитори дають зважену оцінку усіх пов'язаних обставин, а їхні судження не повинні зазнавати впливу інтересів інших осіб або їх власних. Тому висловлені думки повинні бути результатом ретельного документального та/або безпосереднього аналізу об'єкту перевірки на місці і ґрунтуються на «доказах», а саме на тестах, опитуваннях тощо. Для забезпечення об'єктивного та неупередженого підходу до аудиту потрібно забезпечувати регулярну ротацію внутрішніх аудиторів.
- **Конфіденційність:** внутрішні аудитори поважають цінність і власність будь-якої інформації, яку вони отримують, і не розкривають її без належного дозволу, за винятком юридичних або професійних підстав учинити таке. Аудитори дотримуються визначених Групою та Банком правил щодо захисту даних та інформації. Зобов'язок конфіденційності продовжує застосовуватися щодо аудиторів і після зміни роботи або роботодавця.
- **Компетентність:** внутрішні аудитори повинні мати та застосовувати знання, навички та досвід, яких від них вимагають їх функції. Тому аудиторам належить постійно прагнути до підвищення свого професіоналізму, якості та ефективності своєї роботи.
- **Прозорість:** працівники ДВА інформують підрозділи, які перевіряються, про висновки аудиту в своєму аудиторському звіті, а також про їх право або обов'язок реагувати на рекомендації.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНІЙ АУДИТ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»

Крім того, внутрішні аудитори негайно інформують своїх керівників та Управління комплаєнс-контролю про будь-які потенційні або доведені конфлікти інтересів, які б перешкоджали внутрішньому аудиту неупереджено виконувати свої обов'язки.

В цілому, аудитори ДВА дотримуються Кодексу етики Банку та обов'язкових настанов Основних положень міжнародної професійної практики (IPPF), зокрема Основних принципів професійної практики внутрішнього аудиту, відповідають Визначенню внутрішнього аудиту, дотримуються Кодексу етики та Міжнародних Стандартів.

VI. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ТА ЙОГО ПІДТРИМКА

Директор ДВА повинен відповідати кваліфікації, а також іншим критеріям відповідності³, визначених НБУ, а також вимогам Аудиту Групи IGL.

Внутрішні аудитори повинні володіти знаннями, навичками, та іншими компетенціями, необхідними для виконання їх персональних обов'язків. Аудитори прагнуть відповідати Міжнародним стандартам професійної практики внутрішнього аудиту, а також критеріям, визначеним НБУ⁴.

Для підтримки професійної компетенції, спільно з Департаментом по роботі з персоналом Банку, для працівників ДВА регулярно організовується належне навчання, що передбачено Річним планом навчань. Такий план зокрема включає навчальні сесії, які надаються Аудитом Групи IGL, і має стимулювати проходження аудиторами сертифікації.

VII. ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ

Директор ДВА є постійним учасником Правління Банку, Комітету Внутрішнього Контролю та Комітету з комплаєнсу у якості запрошеного без права голосу⁵. Директор ДВА також може відвідувати засідання Наглядової ради та Комітету з питань управління ризиками, а також будь-які інші внутрішні комітети, які він/вона вважає за потрібне.

Директор ДВА подає Річний план аудиторських перевірок на погодження Комітету з питань аудиту/Наглядовій раді. Він/вона також інформує Комітет з питань аудиту/Наглядову раду про роботу аудиту, зокрема про виконання Річного плану аудиторських перевірок, основні результати аудиторських перевірок на основі аудиторських звітів⁶ і запровадження коригувальних заходів. Директор ДВА також звітує про будь-які зміни щодо ресурсів ДВА і щодо ключових показників ефективності роботи внутрішнього аудиту. Директор ДВА на вимогу доводить до відома Правління остаточні звіти за результатами перевірки.

Що стосується взаємодії з/звітування Наглядовій раді, Директор ДВА зобов'язаний у письмовий формі проінформувати Наглядову раду про випадки виявлення неприйнятної для Банку ризику, або обставин, які перешкоджають аудиторам у виконанні їх обов'язків, або у випадку втручання посадовців Банку у роботу ДВА.

³ Див. ДОДАТОК 1 – Посадова інструкція Директора ДВА.

⁴ Мати професійну освіту, щонайменше один рік досвіду роботи у банківській сфері, бездоганну ділову репутацію, відсутність порушень банківського законодавства та/чи нормативних актів Національного банку України під час роботи у банках.

⁵ Взаємодія аудиту з цими комітетами описана у Процедурі процесу внутрішнього аудиту в АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК».

⁶ Підготовка аудиторських звітів здійснюється згідно з Процедурою процесу внутрішнього аудиту в АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК».

VIII. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ ДЕПАРТАМЕНТАМИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ФУНКЦІЇ КОНТРОЛЮ, ТА ЗОВНІШНІМИ АУДИТОРАМИ

ДВА координує свою роботу з двома іншими функціями контролю – Ризиками та Комплаєнс, здебільшого через:

- надання цим функціям часткового або повного аудиторського звіту, залежно від характеру перевірки,
- врахуванні картографії ризиків та показників Ризик- та Комплаєнс-функцій при підготовці власної карти ризиків та плануванні перевірок,
- надання допомоги у випадках, коли є підозра на значне шахрайство, та проведення необхідних розслідувань.

Зокрема, ДВА бере участь у підготовці річних та проміжних звітів щодо функціонування системи внутрішнього контролю та контролю за ризиками, які подаються на затвердження Комітету внутрішнього контролю Банку та звітуються перед Групою Креді Агріколь.

Відповідно до вимог чинного законодавства України, щодо питань аудиту ДВА також взаємодіє з державними органами, які здійснюють в межах своєї компетенції нагляд за діяльністю Банку, зокрема, з Національним банком України (серед іншого, в межах звітування щопівроку про результати аудиторських перевірок, а також подання Річного плану аудиторських перевірок⁷).

Керівник Департаменту також зобов'язаний письмово інформувати НБУ про суттєві порушення та недоліки в діяльності Банку, виявлені під час проведення аудиту, якщо Правління не відреагувало на ці недоліки своєчасно, а Наглядова рада не взяла аудиторський звіт до уваги чи не вжила необхідних заходів.

ДВА також забезпечує обмін інформацією із зовнішніми аудиторами Банку, зокрема через проведення зустрічей, за потреби, і надання, на запит, фізичного доступу до остаточних звітів за результатами перевірок.

IX. ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОФЕСІЙНИМ СТАНДАРТАМ

Для забезпечення відповідності професійним стандартам, що базуються на Міжнародних Стандартах визначених ІВА, ДВА здійснює безперервну програму забезпечення та покращення якості.

Така програма забезпечується зокрема шляхом виконання⁸:

- Самооцінки принаймні кожні три роки;
- Зовнішнього аудиту принаймні кожні п'ять років.

Директор ДВА щорічно звітує Комітету з питань аудиту/Наглядовій раді про результати забезпечення якості та безперервної програми покращення, а також, за необхідності, про результати внутрішньої та зовнішньої оцінки разом з планами дій та статусом рекомендацій.

X. ІСТОРІЯ ДОКУМЕНТУ

Супровідні документи	Процедура процесу внутрішнього аудиту в АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»
----------------------	--

⁷ Див. Процедуру процесу внутрішнього аудиту в АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК», Звітність внутрішнього аудиту.

⁸ Процес та зміст такої оцінки описані у Процедурі процесу внутрішнього аудиту в АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК».

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНІЙ АУДИТ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»

Особа, відповідальна за підтримку документа в актуальному стані (ПІБ, номер контактного телефону, електронна адреса)	Єлізавета Фініок, Головний фахівець Департаменту внутрішнього аудиту (вн. 604, Yelizavieta.FINIOK@credit-agricole.ua)
Дата змін/доповнень	2024
Оновлення/доповнення	Департамент внутрішнього аудиту
Кількість розділів змін/доповненнями	зі Новий документ